

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Societatis Iesv Pars ...

Pars Tertia Siue Borgia

Orlandini, Nicola

Antverpiae, 1649

Patibus, Fratribusque Societatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14153

Patribus, Fratribusque Societatis.

NACHORETARVM virtutes eximias Anachoreta
& ipse nobilis dum narraret Copres, ab auditore visus
est ea, quæ diceret è codice pulcherrimo aureis scri-
pto literis recitare. Idem mihi quoquè euenire (Ve-
nerandi Patres, Fratresque) nostrorum Patrum res
memoranti, haud pro dubio equidem habeo. Etenim quæ pro Dei
gloria, & salute mortalium gesta per eos sunt, quæque generosa in-
dole quotidie geruntur à vobis, in libro vitæ non auro scribi modo,
sed insculpi etiam manu cælesti dubitare non licet, scientibus vel ge-
lidæ pocillum piè præbitum in diuina ratione imputari. Ceterū
illud dolendum est mihi, quæ monumentis æternis, & Superum scri-
ptura cohonestantur, vsque adeo malè excibi à me, ac propemodum
deformari. Et profectò si qua pars Historiæ nostræ aureo digna sty-
lo est, vti planè sunt omnes, id certè hæc, quam in præsentia edi-
mus, tertia, præcipuo quodam iure postulat. Quam enim dignita-
tem orationis, quam styli venustatem, quod pretium literarum non
mereantur sanctissimi adolescentes (vt ceteros interim sileam) bea-
ti, inquam, illi in corporibus humanis Angeli, Rodulfus Aquauia-
inlytus postea mortis ab Ethnicis obitæ triumphator, & Stanislaus
Kostka Confessor egregius: quorum alterius præclarissima initia,
alterius etiam felicissimus exitus proditur? Qui deinde colores eo-
rum ex merito laudes exornent, quorum sanguine christiana sacra
decorata sunt? Nullam enim habuit Societas nostra ætatem virorum
religiosè fortium fæcundiorem. Hic Florida Orbis noui Prouincia
quam maligna frugum, tam benigna heroum, qui sanguinem ab Eth-
nicis in odium fidei exhaustum generosè dederunt, continuo illum,
cuius nimis est pressa vestigijs, tum alios, atque alios in flores com-
mutat IESV nomen inscriptos. Hic inter Oceani prope inobserua-
bilem vastitatem illustris signatur limes, per quem ignotis antiquita-
ti terris, & gentibus Euangelium inferatur. Ignatij enim Azebedij,
cumque eo, & Petro Diazio egregiarum tot victimarum gloriam,
quam deceret non atramento oblini, sed pretiosissimis quibusque
commendari succis, omnibusque non colorum, sed & odorum sua-
vitatibus dedicari? Prætereo inter Sarmatas tanto religionis subsidio
propagatam familiam: penetrata Orbis noui ditissima Regna Peru-
vium, Mexicumque, per totum Septentrionem depugnata cum Hæ-
reticis mira animi excelsitate bella. Hæc, & alia de genere hoc præ-
stan-

stantissima ut transeantur, age Franciscus Borgia ordinis duxtor,
idemque princeps huius voluminis argumentum, illa viri tanta pro
Christo nuditas, illa sui tanta contemptio, obscuritatis illa inexplebi-
lis ambitio, quod præconij lumen, quas notitiae publicæ quasi opes
non exigunt? Atque ut nihil hoc tempore sanctum, ac cælesti non
esset, accessit ipsa summi quoque Pontificis veneranda sanctitas Pij
Quinti: si tamen fas est dicere accessisse eam, cum potius indè æquum
sit existimare in membra velut ex capite permanasse. Iure igitur &
materiæ, & ætatis aureæ scriptori optandum esset perinde inge-
nium, & os aureum: ut quæ in celestibus illis vitæ codicibus tanto-
pere fulgent, quam leuissimè tenebris humanis obscurarentur. Ce-
terum illud habeo solati, quod quicquid in hac nostra quantulacum-
que molitione deest, cum pro dignitate sit ibi iam consignatum, ex-
tra aleam periculi est: ac seriùs, ocyùs, aliquando tandem Beatorum
honoribus, cumulatum fœnore adiungetur. Denique materia san-
cta, & vestro potius ingenio, eloquioque digna, et si meis sermoni-
bus (ut cum Sancto Paulino loquar) velut atro habitu vestiatur, spe-
ciem tamen divini luminis, & interni decoris, quanquam in egenæ
supellestilis utilitate custodit. Et vos, quorum pietati labores no-
stri potissimum seruiunt, sic eruditos habetis, perfectosque oculos,
sic attemperatam cælestibus aciem; ut per has quamlibet atras notas,
aureas dispicere illas possitis: prorsus digni, qui, & legatis aurea,
cūm faciatis. Vos enim estis, qui, ut Sanctus Cyprianus ait, quod
nos verbis conscripsimus, factis impletis. Benè in æternum valete.
Romæ Anno Domini M. D. C. X X I I.

Ep. 9. ad
Seu. in fi-
ne.

L. 3. ep. 3.
inf.

HISTO-